

PRILOGA

Pripombe k predlogu Splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture

Objava AKOS, opr. št. 0073-15/2017

1. Uvodoma ponavljamo, da iz obrazložitve splošnega akta ne izhaja zakaj se je AKOS odločil za predlagane rešitve. Posebej se nam to zdi pomembno v okviru 4. člena (opredelitev gradbenega dela neznatnega pomena), deloma tudi v okviru 9. člena, ki je sicer lahko razumljen kot drugačna ureditev, kot je predvidena z Zakonom o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1).

Poleg tega navedeni splošni akt opredeljuje postopke, ki se izvajajo že več let (od 2013 oz. ZEKom-1A) ter bo pomembno vplival na utečene postopke poročanja (najave gradenj). Žal iz razpoložljivih dokumentov (npr. AKOS plan dela oz. poročilo o delu) ni razvidno kakšna problematika natančno je bila povezana z obstoječimi najavami (razen pomanjkljive zakonodaje ter kadrovskega primanjkljaja).

2. Četrty člen opredeljuje gradbena dela neznatnega pomena, kjer so nam sporne opredelitve podane v:
  - V prvi alineji prvega odstavka opredelitev iz obveze najave gradenj izvzema v primeru gradnje fiksnih omrežij po eni strani priklone posamičnih uporabnikov (trasa že poteka po ulici, priklapljaajo se posamični uporabniki), po drugi strani pa izgradnjo novega omrežja po ulici – to slednje pomeni, da bi operater investitor, s primernim prirojevanjem podatkov o gradnji po etapah, ne razkrije gradnje soinvestitorjem-konkurentom, ki bi bili v takšnem primeru bolj zainteresirani za soinvestitorstvo, kot v primeru posamičnih priklonov uporabnikov.
  - V tretji alineji prvega odstavka je kot kriterij navedeno izvajanje gradbenih del traja manj kot 7 dni. Zanima nas ali je AKOS preveril katera so ta gradbena dela oz. katera dela konkretno je imel v mislih pri opredelitvi takšnega kriterija (iz stališča gradnje mobilnega ter fiksnega omrežja).
  - Predlog dopolnitve prvega odstavka 4. člena gradbena dela neznatnega pomena določa redna vzdrževalna dela na komunikacijskem omrežju, v gradbena dela neznatnega pomena pa ne vključuje nadgraditev obstoječih komunikacijskih objektov, statičnih ojačitev in nadomestitev obstoječih antenskih sistemov in njihovega zvišanja ali znižanja ter dodatnih ozemljitev zaradi zamenjav stolpov. Menimo, da predlagana dopolnitev vsebinsko ne prinaša preglednosti investicij v javna komunikacijska omrežja in iz obveznosti najave del izključuje samo tista dela, kjer ni možnosti, da bi prišlo do skupne gradnje v skladu z 10. členom ZEKom-1. Opozarjamo, da je predlog dopolnitve obravnavanega akta usmerjen k odpravi nepotrebne administrativne obremenitve operaterja javnega komunikacijskega omrežja pri vzdrževanju omrežja, pri čemer je 60 dnevna predhodna najava del za katera se predlaga vključitev v pojem gradbenih del

neznatnega pomena v praksi tudi nemogoča, saj je v večini primerov ta dela potrebno opraviti hitro in niso vedno v naprej načrtovana. Predlagamo da se doda nova prva alineja prvega odstavka:

»- če gre za dograditev opreme elektronskih komunikacijskih omrežij (npr. nameščanje ali zamenjava opreme, vključno z zamenjavo oporišč nadzemnih linij, povečanje zmogljivosti, uvlečenje komunikacijskih kablov v obstoječe cevi, rekonstrukcija, prestavitev, zaščita in popravila), za zamenjavo obstoječih zabojsnikov, izvedbo zahtevanih ozemljitev ali razširitev obstoječe ozemljitve zaradi zamenjave zabojsnika, izvedbo strelovodne zaščite, strojnih inštalacij, električne inštalacije in zagotovitev potrebnega povečanja obstoječe električne priključne moči;«

Dodatno pojasnjujemo, da 9. člen ZEKom-1 določa, da se za vzdrževanje komunikacijskih objektov, ki so del javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, šteje kot izvajanje vzdrževalnih del v javno korist in sicer so to naslednja vzdrževalna dela:

1. dograditev in nadgraditev obstoječih komunikacijskih objektov oziroma opreme elektronskih komunikacijskih omrežij (npr. nameščanje ali zamenjava opreme, vključno z zamenjavo oporišč nadzemnih linij, povečanje zmogljivosti, uvlečenje komunikacijskih kablov v obstoječe cevi, rekonstrukcija, prestavitev, zaščita in popravila),
2. statična ojačitev in nadomestitev obstoječih antenskih sistemov in njihovo zvišanje ali znižanje,
3. zamenjava obstoječih zabojsnikov,
4. izvedba zahtevanih ozemljitev ali razširitev obstoječe ozemljitve zaradi zamenjave zabojsnika/stolpa, izvedba strelovodne zaščite, strojnih inštalacij, električne inštalacije in zagotovitev potrebnega povečanja obstoječe električne priključne moči.

V zvezi z obveznostmi investitorjev v javna komunikacijska omrežja za zagotavljanje preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli, se po določilu 6. odstavka 10. člena obveznost najave del nanaša tudi na investitorja v javna komunikacijska omrežja ter zgoraj naštetih vzdrževalnih del v javno korist na komunikacijskih objektih.

Obravnavani predlog splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture investicij v javna komunikacijska omrežja ter vzdrževalnih del na komunikacijskih objektih ne obravnava, niti s teh področij ne določa katera so gradbena dela neznatnega pomena z vidika vrednosti, obsega ali trajanja.

V obravnavani akt je nujna torej vključitev pogojev za zagotavljanje preglednosti investicij v javna komunikacijska omrežja ter investicij, ki predstavljajo vzdrževalna dela na komunikacijskih objektih. Pri tem je bistveno, da obravnavani akt vključuje tudi katera so gradbena dela neznatnega pomena z vidika vrednosti, obsega ali trajanja, zato predlagamo dopolnitev prvega odstavka 4. člena obravnavanega akta tako, da se v njegovem besedilu doda nova prva alineja.

3. Šesti člen opredeljuje lokacijo del, kjer menimo, da je zahteva preohlapna – meja 5000 prebivalcev za naselje je previsoka, kar utemeljujemo, da je glede na podatke SURS, takšnih naselij v Sloveniji zgolj 35 (od 6035) – vir: <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/5966>

Kriterij bi moral biti postavljen tako, da pokriva naselja z npr. 500 ali več prebivalci.

Tudi v tem primeru ugotavljamo, da iz obrazložitve splošnega akta ni razvidno zakaj se je AKOS odločil za tak kriterij.

Tabela 1: Prebivalstvo po velikostnih razredih naselij, 1. januar 2016

Velikostni razredi naselij po številu prebivalcev	Naselja		Prebivalstvo	
	število	%	število	%
Skupaj	6.036	100,0	2.064.188	100,0
0	59	1,0	0	0,0
1–24	729	12,1	9.876	0,5
25–49	883	14,6	32.585	1,6
50–99	1.262	20,9	91.298	4,4
100–199	1.426	23,6	201.140	9,7
200–499	1.101	18,2	332.574	16,1
500–999	357	5,9	244.392	11,8
1.000–4.999	180	3,0	355.266	17,2
5.000–9.999	23	0,4	154.076	7,5
10.000–49.999	14	0,2	267.636	13,0
50.000 +	2	0,0	375.345	18,2

Vir: SURS

Dalje ugotavljamo, da je v nekaterih primerih potrebno zagotoviti natančnejše podatke o lokaciji – npr. v primeru baznih postaj, ko se ta postavi izven naselja (ni uličnega sistema), naj se lokacija javi s koordinatami nameravane investicije. Temu ustrezno naj se prilagodi obrazec, ki naj predvidi tudi prilogo - sliko nameravane postavitve objekta (goo* maps npr.).

4. Deveti a člen opredeljuje ponovno namero o načrtovani gradnji, kjer so predlagane rešitve sporne za soinvestorja, ki izrazi interes. Predlagani roki bi morali biti precej krajši – 3 mesece, vsekakor pa mora potekati pravočasna izmenjava komunikacije o morebitnih zapletih, ki narekujejo zamike objave načrtovane gradnje.

Pri načrtovanju gradnje so roki izredno pomembni (tako za gradnjo fiksnih omrežij kakor za planiranje gradnje baznih postaj). **Vsako odstopanje mora biti opredeljeno kot BISTVENO, če je od predvidenega datuma izdaje naročila za izdelavo projekte dokumentacije ali od predvidenega začetka gradbenih del preteklo več kot 3 mesece, saj se s tem bistveno poseže v investicijske načrte.**

Probleme, ki nastopi s takšnim zamikom je za soinvestorja dvojen – za investorja v javno infrastrukturo, ki ne začne graditi ni previdene nobene sankcije, dodatno investor soinvestorja ni dolžan obvestiti, da bo prišlo do zamika, **zato bi bilo nujno, da se določi, da mora investor o vseh spremembah glede predvidenega roka pričetka gradnje / naročila projektne dokumentacije nemudoma obvestiti zainteresiranega soinvestorja.**

Drug problem nastopi, ko soinvestitor v 10 dneh ni uspel izraziti namere za skupno gradnjo, bi pa bil zainteresiran za skupno gradnjo čez npr. tri mesece - torej je vsekakor v interesu potencialnega soinvestitorja, da investitor v javno infrastrukturo, če zamudi rok in je to več kot tri mesece od prvotno predvidenega še enkrat objavi namero za gradnjo/naročilo projekte dokumentacije na AKOS portalu z novim predvidenim rokom pričetka del.

5. V premislek tudi ali bi bilo treba dodati ocenjeno investicijo – to je pomembo zaradi odziva soinvestitorja (10. člen ZEKom-1), ki mora podati predlog delitve stroškov.
6. Pri pregledu vsebine samega splošnega akta pa je opazno tudi, da splošni akt ne posveča pozornosti 10. členu. V tem oziru bi predlagali, da AKSO razmisli o bistvenih sestavinah pogodbe, pri čemer bi opozorili na pristop hrvaškega regulatorja HAKOM, ki je podrobneje uredil gradnjo ter souporabo:

<https://www.hakom.hr/default.aspx?id=152>

Kljub takšnemu pristopu pripominjamo, da je bil pristop izredno uspešen - preizkušeno v praksi – družba Amis uspešno zgradila optično omrežje na območju Zagreba, precejšen del uspeha gre pripisati tudi prizadevanjem HAKOM.

-----konec dokumenta-----